

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancta Paupertas Religiosorum propria sine proprio Propugnata

Wissingh, Anton

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Quæstio IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49625](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49625)

Quæstio IV.

AN sit secundum S. Constitut. Urbanas, aut præscribatur ab eis, vel approbetur, aut saltem toleretur ab eis, ut non resistent, *primò*, quòd in nostro Ordine Minorum Conventual. ex generali, seu indefinitè præsumpta licentia, privatus Religiosus propriâ privatâ industriâ, dexteritate, aut patronorum conciliatione, ac benevolentia, vel alia quacumque viâ de se non malâ sibi ipsi privatim procuret vestimenta interna & externa, sive lanea, sive lineâ, aliaque personæ & cameræ utensilia. *Secundò*, quòd illa, dum ob causam à suo P. Provinciali elocatur de conventu in conventum, de loco in locum secum confarcinata coasportet, aut asportari curet. Ante responsionem.

N. 1. In comperto est, quòd hujusmodi quidem videatur praxis in aliquibus monasteriis; sed, an bona? an ex prima Ordinum institutione, vel deformatione, aut defectione? an de jure? an praxis *per se* bona? an secundum Ordinis Regulam, & Constitutiones? &c.

N. 2. Experientia docet, quòd Religiosi nimis sollicitè & sordidè talia pro se privatim confarcinantes, coasportantes, non immeritò vilescant in mente aliorum tam Sæcularium, quàm Regularium, solidam virtutem Sapientium, utpote plùs in hisce labentibus muscis, quàm in Divina Providentia confidentes, contra illud Matth. 6. 34.

No-

Nolite solliciti esse in crastinum. Si tamen tales in secundo Monasterio sibi necessaria non inveni-
rent, minimè reprehensibiles forent, si cum debi-
talicentia Superiorum, necessaria sibi secum illuc
ferri peterent; dummodo cupiditati indomitæ
non serviatur, aut locus concedatur. At hoc tunc
non est *per se*, sed *per accidens*, non *secundùm*, sed
præter Constitutiones. Hinc

R. I. *Ad primam partem questionis principa-
lis*, non esse *secundùm S. Constitut. Urbanas*;
quæ sunt nostræ vivendi leges. *Ratio est, primò*,
quia talis ad talia generalis & indefinita licentia
est, *per se loquendo*, vetita, & laxitatum, plurima-
rumque inordinationum inductiva; ut fusè de-
claravi in *libro de S. Communitate*. *Secundò*, quia
S. Constitut. Urbanæ tam suspectam, damnosam,
& reprobam licentiam, imino & titulum, seu oc-
casionem ad illam præsumendum præamputant,
dum hac valde seria lege Superiorum conscientias
ligant in c. 4. Reg. Tit. 9. §. 1. *Maximè opus
est, ut Prælati ipsi, quibus ex injuncto Regule præ-
cepto incumbit, omni vigilantia, charitate, & so-
lertia, ea omnia, quæ singulis Fratribus, non ad
victum & vestitum tantummodo, verùm & ad
infirmities sublevandas, ad studia prosequenda,
ad itinera peragenda, ad labores reficiendos, & ad
consimilia quacumque onera perferenda necessaria
erunt, paternâ benignitate, & solitudine, nullâ
(quando necesse fuerit) dilatione factâ, providere
debeant. h. i. & §. 8. Discretè itaque, prudenter,
ac (ut uno verbo dicatur) paternè prorsus, quæ
necessaria erunt, unicuique etiam eorum familia*
mi-

minimo, absque dilatione, absque increpatione, sed laeto & hilari vultu impertiri curabunt. h. i.

Ex quibus locis infero: si Superiores præceptum habeant, singulis in omnibus providendi; non audent licentiam talem, tam generalē subditis dare, *per se loquendo*; nec sordidam hanc curam in illis possunt, aut debent tolerare. Si autem contrarium à multo tempore in dicto Ordine practicum sit (seu ex injuria temporum, seu ex defectu charitatis in Superioribus, aut fervoris in subditis &c. nescio, Deus scit) id non fuit *secundum* S. Constit. Urbanas; de quo solum procedit hæc prima responsio. Ex his

R. 2. Nec id præcipitur à S. Constit. Urbanis. *Ratio patet* ex dictis. *Tum etiam*, quia illæ potius contrarium præcipiunt, dum nimirum inhibent Superioribus, ne culpâ suâ dent occasionem aut ansam subditis procurandi sibi per se ipsos necessaria, per viam non licitam, v. g. *per conversionem ad loculos*; de quo textus S. Constit. Urbanarum lc. §. 10. apertè loquitur his verbis: *Quod si Superiores Fratres ipsos, non ut filios, sed ut servos, omni necessitati seu ex injuria, sive ex contemptu subesse patiantur; certissimum est, eos in deteriora lapsuros, & ad loculos contra jus, fasque, & ad Constitutionum ipsarum, & Regula transgressionem sese conversuros. h. i.* Ex his.

R. 3. Quòd nec approbetur à S. Constitut. Urbanis. *Ratio est*; quia, ut patet ex dictis, potius reprobatur non tantum implicite, sed satis explicitè, dum curam temporalium necessitatum totam conjiciunt in Superiores, mediantibus Offici-

ali-

alibus, aliisque ad id deputandis Fratribus. In quo supponunt integram, & inviolatam debere manere Regulam nostram c. 4. sic præcipientem: *Pro necessitatibus infirmorum, & aliis Fratribus induendis, per amicos spirituales, Ministri tantum & Custodes sollicitam curam gerant secundum loca, & tempora, & frigidas regiones, sicut necessitati viderint expedire.* h. i. In quo textu curam temporalium sollicitam habere jubentur *Ministri tantum & Custodes*; quòd si illi *tantum*, ergo nulli alij. Ubi per *Ministros*, seu *Custodes* etiam Guardianos debere intelligi, ex mente S. P. N. Francisci, ait S. Bonaventura. Ubi

Notandum est singulariter, quòd in nullo loco S. Constitutiones nostræ Urbanæ jubeant, permittant, aut licentient, ut quis privatus sibi privata necessaria procuret seu ad victum, seu vestitum, seu &c. Immo potius talem privatam curam (prout opponitur curæ pro communitate) prohibent, & damnant, v. g. in c. 5. Reg. tit. 16. §. 2. Coquo inhibetur, nec carnes, neque pulmentaria, aut alia quævis edulia pro particulari quopiam Fratre coquere, seu condere ullo modo præsumat, alioquin publicæ discipline pœnam nullatenus differendam subeat. h. i. Et in c. 3. Reg. tit. 19. §. 14. *corrigantur autem, & puniantur, qui absque necessitate, vel in propriis cellis comederent, seu biberent.* h. i. Et §. 8. *Mensa communitas ita servetur, ut nulli etiam Superiori quidquam proprij ad eam privatim deferre liceat: omnes enim ejusdem familie Fratres iisdem penitus cibis vesci necesse est.* h. i. In quibus & aliis locis communitas

D

lau-

laudatur, ac præcipitur, peculiaritas verò proscrìbitur, & damnatur, tam in cultu externo, & curâ corporis, quàm ventris.

Sanæ harum S. Constitut. Urbanarum intelligentiæ omnino concordasse arbitror, quod feci, dum certi alicujus pauperuli Conventûs Guardiano rigidè inhibui, aliisque inhibeo, & inhibebo (ut non delinqueretur contra Communitatis legem, & normam) ne ullatenus permitteret, ut duo Fratres pro sibi in particulari necessariis vestimentis mendicarent, sed pro necessitatibus Fratrum in communi: & ut eleëmofynam ex eorum mendicatione conquistam priùs faciat de communi mensa seu massa, & exinde postmodum his, aliisque pro exigentia succurrat, secundum proportionem à S. Constitut. Urbanis præscriptam; ut ita & labor, & laboris fructus pro communitate fiant, & mancant.

Hoc est, quod *Communitatis exacte exactius* Legifer S. Augustinus tam seriò præcepit in Regula, & viris, & monialibus datâ, dum inquit: *Nullus (nulla) sibi aliquid operetur, sive unde induatur, sive ubi jaceat, sive unde cingatur, vel caput contegat: sed omnia opera vestra in commune fiant majore studio, & frequentiori alacritate, quàm si vobis propria faceretis. Charitas enim, de qua scriptum est, quòd non quarit qua sua sunt, sic intelligitur, quia communia propriis, non propria communibus anteponit. Et ideo quantò amplius rem communem, quàm propriam curaveritis, tantò amplius vos profecisse noveritis; ut in omnibus, quibus utitur transitoria necessi-*

tam,

tas, supereminet quæ permanet charitas. h. i.
Nunc

R. Ad secundam partem questionis principa-
lis, quod (per se loquendo) tam sollicitam & anxi-
am consarcinationem, & coasportationem S.
Constitutiones Urbanæ præveniant, & conse-
quenter repudiant, dum nimirum jubent (si for-
ma statûs Provinciæ esset, qualis secundum illas
esse deberet) ut quicumque localis Superior sive
conventûs ex quo, sive conventûs ad quem aliquis
mittitur elocatus, suis subditis in omnibus provi-
deat (intellige, cum proportione debita.) Et
hinc sicuti Superior primi conventus tenebatur
tali Religioso suppeditare omnia necessaria, ita
& Superior secundi conventus, ad quem mittitur.
Ad quid ergo talis convasatio, & coasportatio?

Ridet S. P. N. *Franciscus* limaces tam anxias,
suas etiam domus quocumque comportantes:
Proscribitque è numero sibi dilectorum formicas
tam sollicitas, quæ congerere & convasare non
desinunt terreas moles, de cælestibus autem bonis
heu parum sollicitæ. NB. *Nihilominus* Superio-
ris specialis licentia potest in casu aliquid facere
licitum ex causa, v. g. si quis ob senium, debilita-
tem, studium, particularem artem, aut occupatio-
nes, officia, particularibus rebus præ alio indige-
ret &c. At de hoc non procedit quæstio, nec re-
sponso, sed de generali consuetudine talia practi-
candi. NB. Ad quam utpote hucusque in Ordine
nostro nimis noxiam, pro futuro omnino abolen-
dam, & extirpandam, nemini omnino, qui pro fu-
turo admitteretur ad Sacrum habitum, permitti de-

bebit, ut talia pecularia sibi reservet, procuret, præexcipiat, ex intentione huc illucque secum transportandi; ne novissimus error fiat peior priore. Permittatur ergo licitus necessariorum usus, & tollatur omnis abusus.

Objectio, quæ contra hîc jam resoluta posset moveri à non-nemine nolente rectè intelligere, solvetur ex dicendis in quæstione sequenti. Itaque sit

Quæstio V.

Quomodo intelligendus sit sequens textus S. Constitut. Urbanarum, ut non pugnet contra præmissas resolutiones, qui habetur in c. 6. Regulæ tit. 2. § 6. qui talis est: *Si quis verò extra nativum conventum obierit mobilium bonorum, à Superioribus sibi pro necessitatibus ad usum concessorum, quæ apud se tunc haberet, deductis curationum & funerum impensis, medietas altera nativo conventui, altera verò ei, in quo extremum clausit diem (dummodo ibi de familia fuerit) applicetur.* h. i. Ante responsionem

N. I. Peculiarista ex hoc textu format talem pro se discursum. Si talis mortui Fratris mobilium medietas uni, & altera medietas alteri conventui sit applicanda; ergo supponunt, seu permittunt nostræ Urbanæ Constitutiones, aliquem habere posse aliquid in particulari ad usum necessitatis suæ, ad quod *totum* non habet jus conventus ille, in quo moritur talis; & consequenter supponitur is Frater adhuc vivens habuisse illud
ita